

de Gaume staat dan ook bekend om de onvergelykbare smaak van haar peren en appels. De trend is momenteel trouwens om nieuwe fruitbomen te planten.

De ruïnes van het kasteel van Montquintin zijn gelegen op 330 meter hoogte en is strategisch gebouwd met zicht op Virton. Het kasteel werd opgetrokken in de 12de eeuw maar werd door een brand verwoest in 1869. De beroemdste inwoner van dit kasteel was ongetwijfeld de

revolutionaire bisschop Justinus Febronius (1701 – 1790) die het heeft aangedurfd een boek te schrijven over de plaats van de paus binnen de kerk. Zijn boek werd meteen prompt op de verboden lijst gezet door de toenmalige paus.

De bever, die hier vroeger in groten getale aanwezig was, is weer terug op zijn oude grondgebied en herkoloniseert de waterstromen. Er zijn nog andere opmerkelijke details waar te nemen, die te maken hebben met de bijzondere geologie van de Gaume. In de talrijke

plassen en mardelles (gaten) van de vallei van de Semois en de Rulles leeft de enige groeiende groep kamsalamanders van België, dankzij de restauratie en creatie van waterbronnen in de weilanden. Deze bronnen worden bewoond door een zeldzame flora en fauna: amfibieën, insecten, reptielen etc.

De kwaliteit van het water in de Gaume is uitstekend, Nestlé Waters maakt hier dankbaar gebruik van en heeft een bottelarij in Etalle geopend.

Tot slot, de oude verlaten groeven, vooral die van Torgny, waar de zeer zeldzame zandhagedis leeft, die in België alleen nog maar in de Gaume te vinden is.

Het wijndomein Le Poirier du Loup maakt al jaren wijn met druiven van de wijngaard die zich uitstrekt op de flanken net buiten het dorp, Torgny. Van de Pinot Noir wordt een rode wijn gemaakt en ook de befaamde Crémant Rosé van Torgny. Le Poirier du Loup produceert jaarlijks ongeveer 5.000 flessen (afhankelijk van het jaar). In 1986 en 1990 werden 1680

Auxerrois, 1400 Pinot Noir, 400 Pinot Blanc, 400 Chardonnay en 350 Rivanerstokken geplant op een terrein van 90 ha. In 2008 werden er opnieuw 540 wijnstokken aangeplant. En zo te zien werden er terug nieuwe aangeplant.

De gevel van deze boerderij is geen blote natuursteen maar draagt de oorspronkelijke bepleistering van zand vermengd met kalk die ze rozig hebben gemaakt met ossenbloed.

Woensdag 12 mei 2021

- Wandeling : Van Torgny tot Montauban
- Afstand : 24 km
- Duur : 6 uur

De Hermitage kapel van OLV van Luxemburg werd gebouwd nadat de pestepidemie in 1636 twee derde van de inwoners van Torgny fataal werd. De kapel moest de bewoners in de toekomst beschermen tegen nieuwe epidemieën. De kapel was ook een bekend pelgrimsoord

in de streek. Met name jonge vrouwen die niet onmiddellijk een echtgenoot vonden, kwamen hier hulp afsmeaken. Ook zwangere vrouwen kwamen hier bidden voor een voorspoedige bevalling. In de OLV-kapel tref je ook nog enkele andere heiligenbeelden aan, ze zijn één of andere wijze met de streek of zijn geschiedenis verbonden. Zo ook een beeld van Sint-Donaat, beschermer tegen blikseminslag. Op 4 augustus 1687 werden twee inwoners van Torgny dood gebliksemd en vier jaren later was het de beurt aan de pastoor. Reden genoeg dus voor de inwoners van Torgny om Donaat te vriend te hebben...

Het Croix de la petite Fin bevindt zich boven op een heuvel van waar je een mooi zicht hebt op de vallei van de Chiers, de rivier die langs de grens van België met Frankrijk slingert. Dit

wegkruis staat er al sinds 1782 en duidt de grens aan tussen Torgny en Lamorteau, een andere deelgemeente van Rouvroy. Het is een mooie picknickplaats of een plek om even tot rust te komen.

Aan het begin van een veldweg vinden we een uitgebrande auto terug. Gezien de stand van het voertuig en de plaats waar het staat vermoeden we dat het hier gaat om een achtergelaten

gestolen voertuig dat men in brand heeft gestoken om sporen uit te wissen. De politie was al ter plaatse geweest want er hangt rond het voertuig een politielint.

Virton is met zijn 11.000 inwoners zowat de onofficiële hoofdstad van de Gaume. Dit zuidelijke stadje is wellicht gallo-romeins van oorsprong. Over de eeuwen heen kwam het

stadje talloze malen onder nieuwe bezetters. Tot vandaag is er in Virton nog een grote sympathie voor de Franse buur merkbaar. Dat was al zo in de 19de eeuw en dat werd nog versterkt in de 20ste eeuw, toen het Franse leger bij de Wereldoorlogen de Gaume kwam mee verdedigen tegen de Duitse invasies en dat ten koste van heel wat gesneuvelden in eigen rangen. In Virton heeft men dus geen 'mairie' (gemeentehuis) maar een 'hôtel de ville', zoals in Frankrijk.

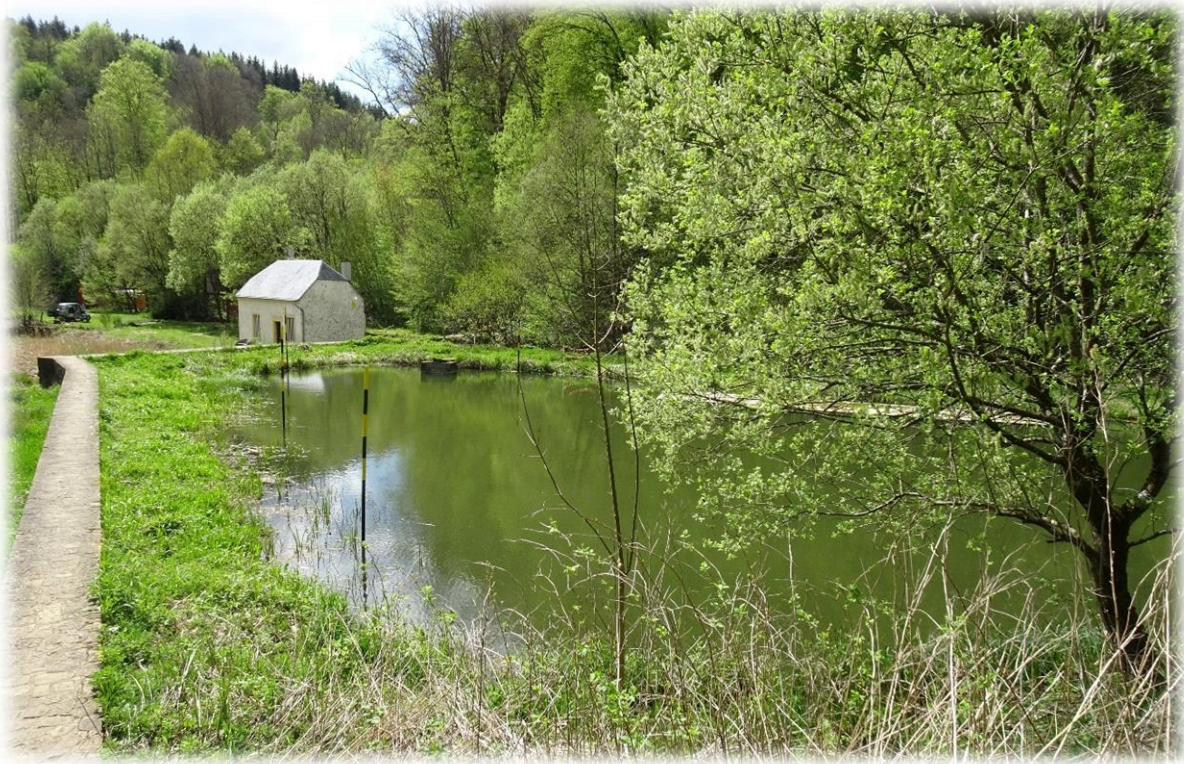

Midden in het bos treffen we twee mammoetbomen of reuzensequoia aan. Het is de zwaarste boom in de wereld. De soort komt van nature voor in Californië waar ze groeit op de

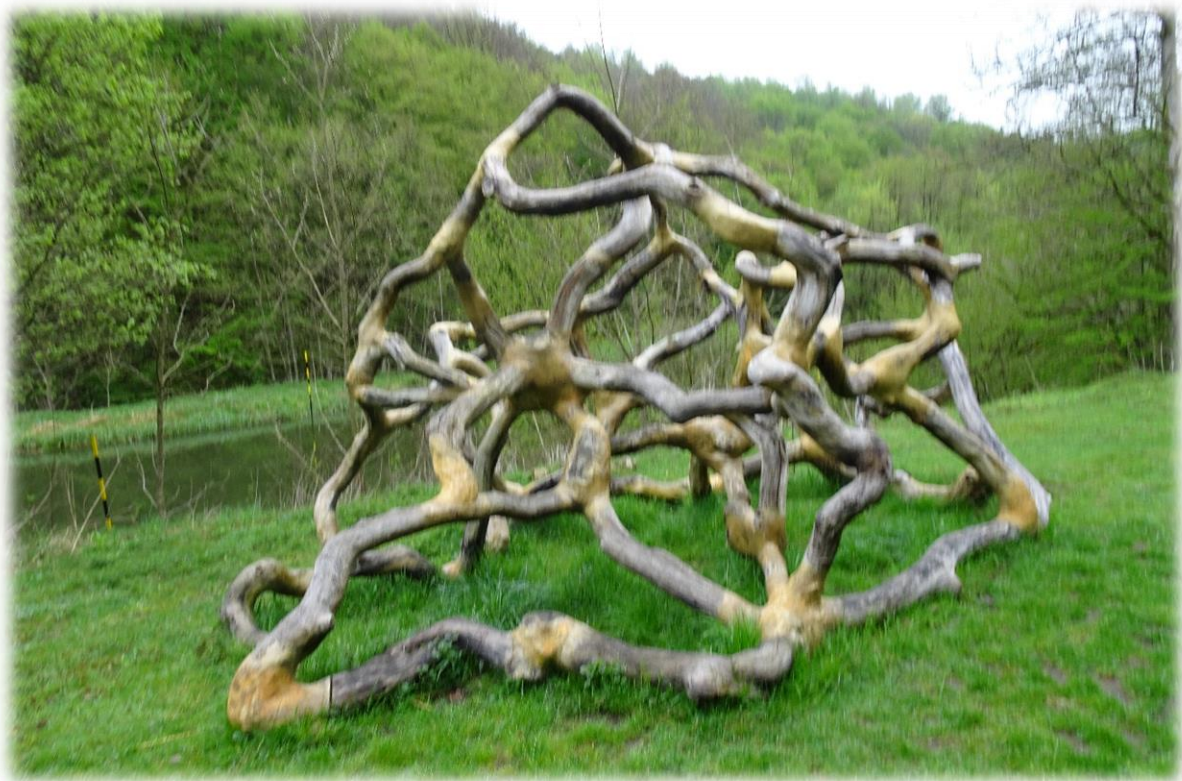
westelijke hellingen van de Sierra Nevada tussen 1.200 en 2.400 m hoogte. De grootste mammoetboom ooit had een hoogte van ruim 83 meter en een omtrek van 31 meter bij de bodem en 26 meter op borsthoogte.

Ten zuiden van Virton vloeit de Vire in de Ton, de naam van de stad ligt dus voor de hand zou je denken. Dat is net iets te gemakkelijk geredeneerd. Dat zou er zelfs niks mee te maken hebben. Virton zou zijn afgeleid van het Keltische Vertunum, wat zoiets als

'versterkte heuvel' zou betekenen. Het lijkt dus waarschijnlijker dat de twee riviertjes hun naam te danken hebben aan het plaatsje Virton.

We komen voorbij de bosherberg van Les Zigomars. Hier huist de broederschap Les Zigomars en dat al sinds 1923! Over enkele jaren vieren ze dus hun honderdjarig bestaan. Een merkwaardige broederschap die hier elke zondag een café opent midden in het bos.

Tijdens de corona blijft ze echter gesloten. Op 1 mei is het groot feest, als de 'compagnie Z' er zijn traditionele erwtensoep of de nieuwe Zigomar aanbiedt. Dat laatste is een drankje op basis van cider en de plant liebevrouwbedstro.

De kapel van Bonlieu is gelegen op de plek waar eeuwenlang een Maria-verering was en er dus pelgrims kwamen, mogelijk al sinds de 11de eeuw. Bonlieu lijkt nooit te zijn uitgegroeid tot een groter religieus geheel, mogelijk was er een priorij of eenvoudiger, een kluizenaarswoning met kapel. De huidige kapel werd heropgebouwd in 1943, ter gelegenheid van een Mariajaar.

In Montauban zien we een mooi waterpartijtje en als we daar omhoog gaan komen we uiteindelijk uit aan de bron.

In Montauban draaiden de ijzersmelterijen gedurende 4 eeuwen op volle toeren. Momenteel staan er nog enkel de ruïnes van de voormalige hallen voor houtskool.

Donderdag 13 mei 2021

- Wandeling : Van Montauban tot Messancy
- Afstand : 31 km
- Duur : 7 uur

De af-en-toe-meestappers, Tina en Bart zijn vandaag terug van de partij.

Het oorlogskruig Renson herdenkt drie Franse militairen die hier in de omgeving sneuvelden op 22 augustus 1914. Ranson was luitenant en in de periode van WO I werd zelfs na de dood

nog dat onderscheid in rang en belang behouden, vandaar ook dat hij eerst staat en het kruis zijn naam draagt. Misschien zou er zelfs geen kruis zijn geplaatst, indien het om drie 'gewone' soldaten zou zijn gegaan.

Nog wat verder komen we aan het kruis van de Spijkerdraagster. Het is hier dat op zekere dag spijkerdraagster Catherine Ledent werd doodgeschoten in de nasleep van spanningen als

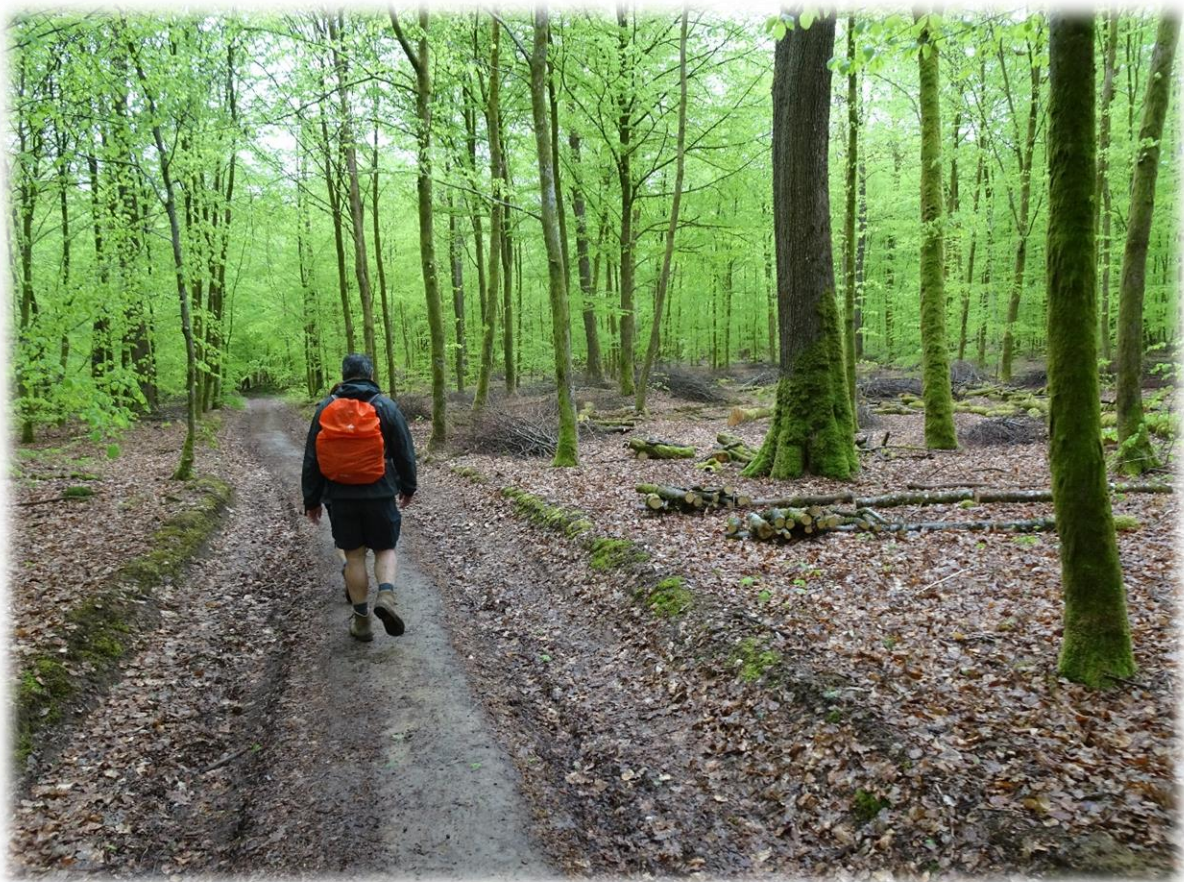
gevolg van de Franse Revolutie. De vrouw was vrijwel doof en hoorde daardoor de bevelen niet van een Franse schildwacht, die haar wou tegenhouden, waarop die haar dan neerschoot.

We rusten even uit aan het uitzichtpunt 'Les Eperons Barrés'. De naam houdt verband met de oude versterkingen die de Kelten op de rotsige uitsteeksels in de omgeving bouwden. Het

uitzichtpunt met ligbank werd ingericht in 2015 als rustplek langs de langeafstandswandeling van La Lorraine Gaumaise. Vanop een ligbank kun je er uitkijken over de sterk beboste en o zo rustige vallei van de Rouge Eau.

We eten onze boterhammetjes op aan de chalet 'Cuisine Sauvage'. Hier op deze plek, afgelegen in de stille vallei van de Eau Rouge staat al bijna 50 jaren een chalet. Het was een initiatief van de jeugdbeweging Patro Saint-Louis uit St-Léger. Patro is een jeugdbeweging

die in Wallonië wat de tegenhanger is van de Vlaamse Chiro. De schuilhut werd gebouwd door ouders en sympathisanten als onderkomen bij slecht weer.

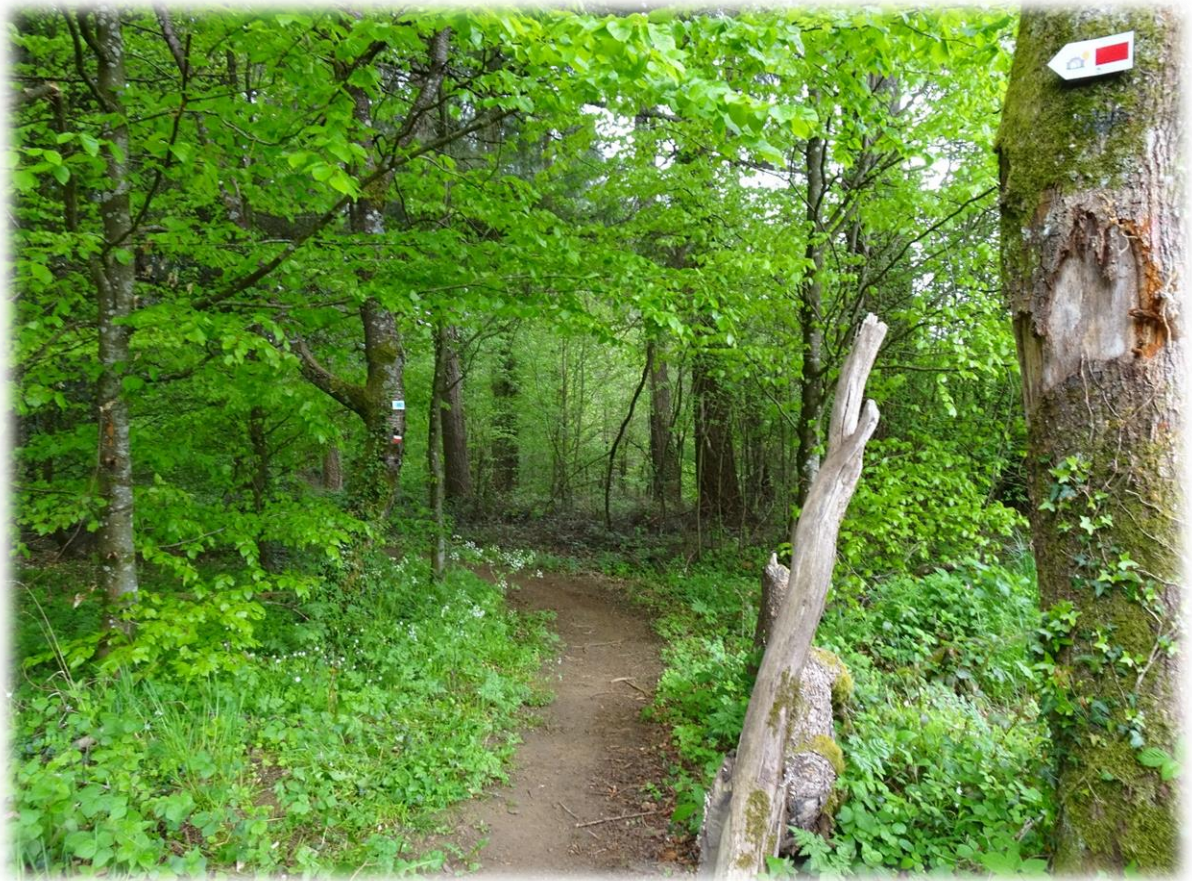

Deze tunnelwasplaats dateert uit 1844. Vermoedelijk is deze constructievorm van tunnel ontstaan begin 19de eeuw in Frans-Lotharingen en heeft de stijl zich in de loop van de 19de eeuw uitgebreid over de hele streek. Het algemene idee van lavoirs dateert vooral uit eind

18de eeuw. Opkomende industrie en nijverheid zorgde voor een groeiende vervuiling van beken en rivieren waarin traditioneel de was werd gedaan. Lavoirs ontstonden dus vooral uit noodzaak voor meer hygiëne. De opkomst van wasmachines in de 20ste eeuw betekende het einde van deze wastraditie. Deze lavoirs in Gaume en Arelerland zijn in de 21ste eeuw vooral interessant als pittoresk opsmukelement in het dorpsbeeld. Bij heet weer is het hier heerlijk om de voeten even te verfrissen of om de watervoorraad bij te vullen aan de bron (waar die nog werkt). Bij nat weer zijn het goeie plekken om te schuilen of om even op adem te komen van al de nattigheid...

Rond de kerk van Bibange staan nog eeuwenoude grafkruisen.

We eindigen vandaag in Messancy die uit 11 dorpen bestaat en in totaal zowat 7500 inwoners telt.

Vrijdag 14 mei 2021

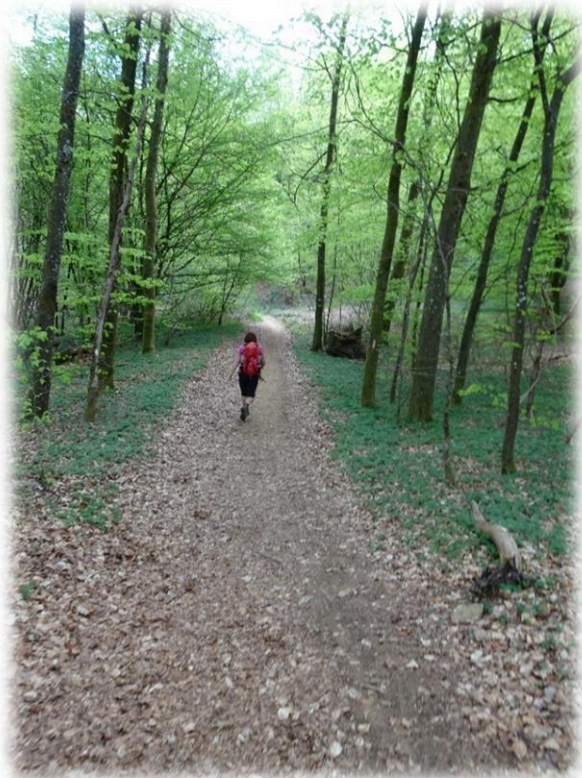
- Wandeling : Van Messancy tot Aarlen
- Afstand : 24 km
- Duur : 6 uur

In Messancy stond er aanvankelijk een kasteel, gebouwd in 1896 en eclectisch van stijl. Van oudsher genoten de inwoners van Messancy van burgerlijke vrijheden, hen toegekend door de

wet Beaumont in de 13de eeuw. Met een paar honderd inwoners was Messancy een belangrijke nederzetting, vergeleken met de talloze kleinere gehuchten in de streek. In de 17de eeuw werd een absoluut dieptepunt bereikt toen oorlogen, plunderingen en vooral een pestepidemie (1636) bijna geheel Messancy uitroeide. Eind 18de eeuw was Messancy dan weer een welvarend dorp, met zowat 3 à 400 inwoners. Halfweg de 19de eeuw was het weer armoe troef in de hele streek, evenals in een groot deel van het huidige Groothertogdom Luxemburg. Met duizenden ontvluchtten de Luxemburgers hun land en namen de boot om definitief te emigreren naar de Verenigde Staten. Alleen al uit het dorp Messancy emigreerden bijna 100 inwoners. Nog in diezelfde periode stierven in Messancy een honderdtal inwoners aan cholera. Er kwam daarna weer wat welstand met de bloeiende zware metaalnijverheid in de regio.

Het oude kasteel van Autelbas dateert uit de 13de - 14de eeuw. Rond het jaar 1800 was het uit met de feodale adellijke geschiedenis van het kasteel, het begin van een periode waarbij

het kasteel en omliggende gronden vele malen veranderden van eigenaar en het domein werd opgesplitst voor landbouwuitbating. In 1976 werd het geklasseerd als uitzonderlijk Waals patrimonium van het hoogste belang maar in 1983 brandde het kasteel af. Sindsdien is men het aan het restaureren.

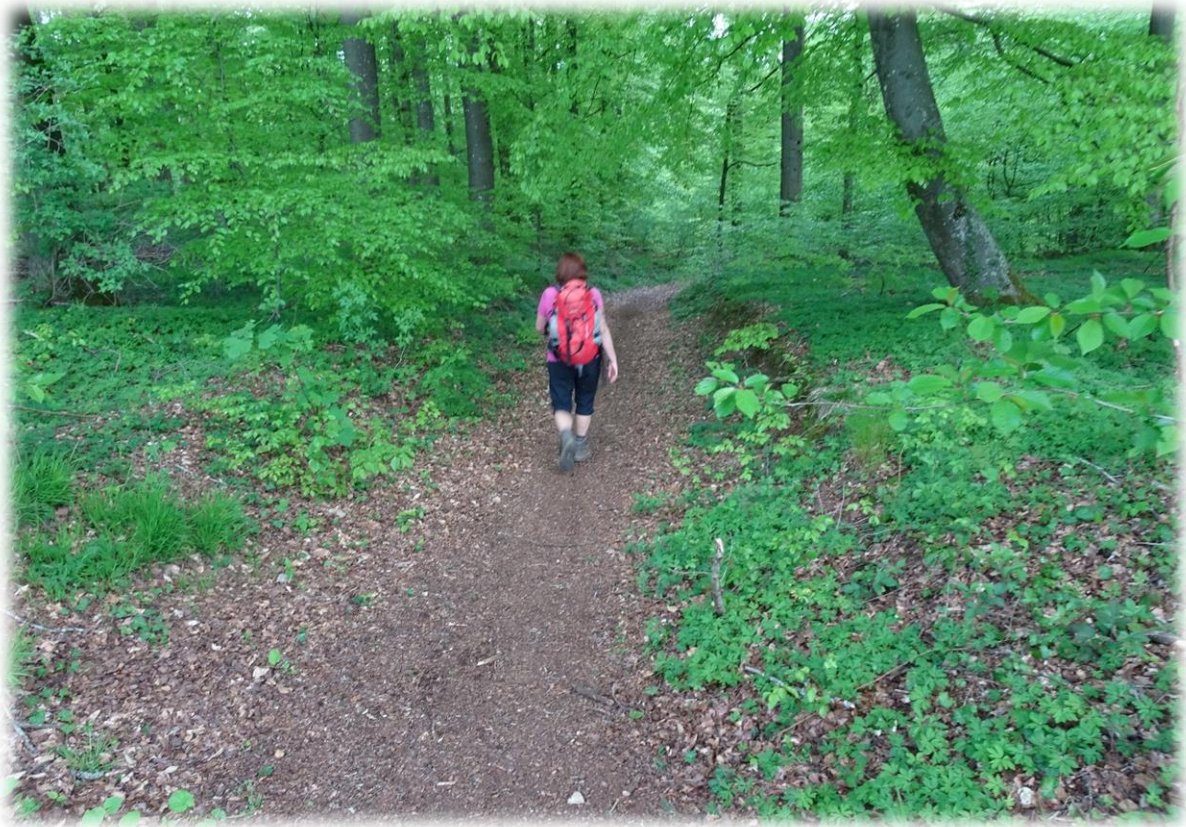

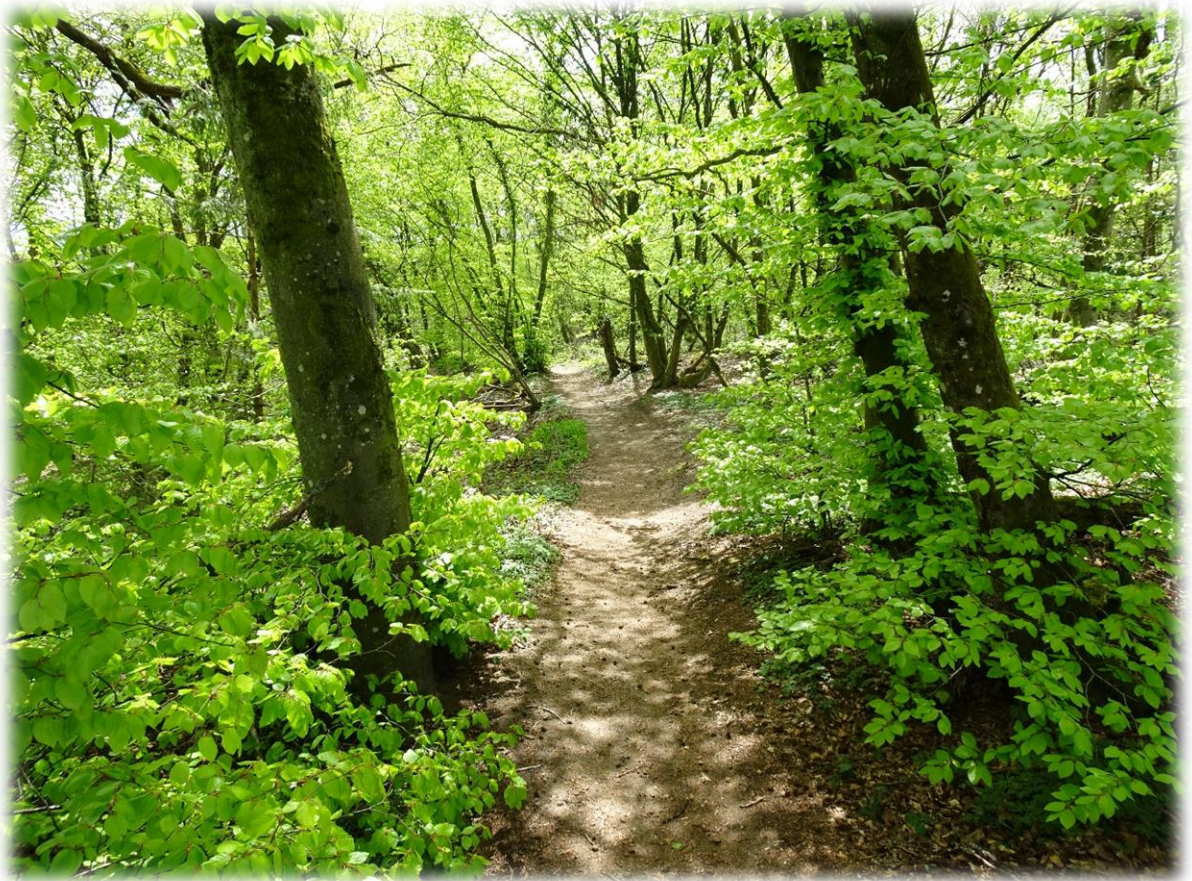
De oude watermolen van Autelbas werd jammer genoeg niet in zijn oorspronkelijke staat gerestaureerd.

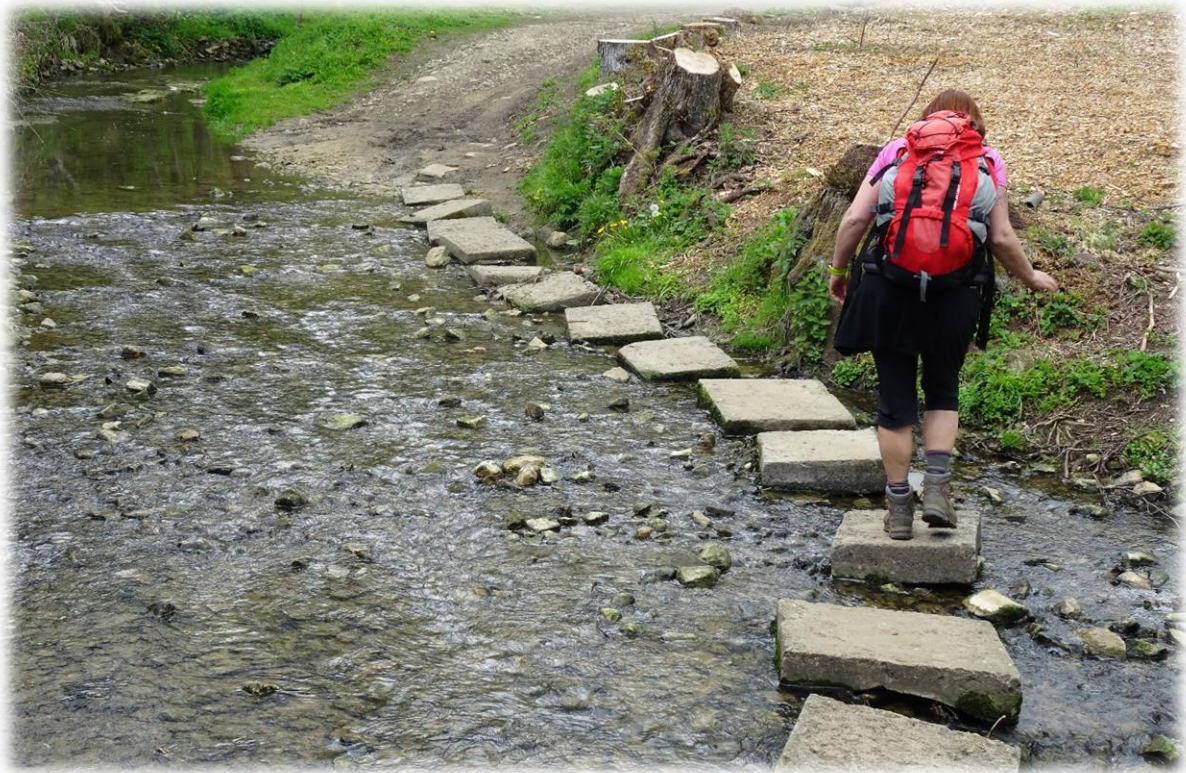
Hier hebben de Aarlense Paters van het Heilig Hart een abdij en religieus centrum waar groepen op bezinningsverblijf komen.

We eten onze boterhammetjes op in het parkje naast de abdij.

Af en toe komen we, ongewild, even op Luxemburgs grondgebied.

De eenzaam gelegen Rentertkapell is van oorsprong waarschijnlijk 17de eeuws, het huidige uitzicht is vooral het resultaat van restauraties in de 19de eeuw.

Kort na de middag bereiken we het einde van de GR 129. Het is nu een vijvertje maar ooit was hier de bron van de Semois. Voor GR 129 - Dwars door België - eindigt het verhaal hier na 573 kilometers. Op naar een volgende GR!

Het was tof om samen met Hilde deze GR te bewandelen waarbij we af en toe het gezelschap kregen van Tina en Bart. Ik heb er veel plezier aan beleefd.

Andere reisverslagen van deze jongen kun je terugvinden op www.ludwighaese.be

Ludwig D'Haese

benaltijdweg@gmail.com

Tekst

Ludwig D'Haese

Foto's :

Ludwig D'Haese en Hilde Dekleermaeker